

Анхумодан ривоят қилған ҳадисда Каъб ибн Молик розияллоҳу анху шундай дейди: Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам Табук жангига пайшанба куни йўлга чиқдилар. Сафарга пайшанба куни чиқиши яхши кўрар эдилар.

Имом Бухорий ривоят қилған ҳадисда Каъб ибн Молик розияллоҳу анху шундай дейди: Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам Табук жангига пайшанба куни йўлга чиқдилар. Сафарга пайшанба куни чиқиши яхши кўрар эдилар.

Имом Бухорий Ибн Умар розияллоҳу анхумодан ривоят қилған ҳадисда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам: «Агар одамлар ёлғизлиқда бўладиган ноҳушликлардан мен билган нарсани билганларида эди, бирон киши кечаси ёлғиз (сафарда) юрган бўлар эди», дедилар.

Имом Абу Довуд ва имом Термизий Абдуллоҳ ибн Амр розияллоҳу анхумодан ривоят қилған ҳадисда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам: «Ёлғиз мусоғир битта шайтон, икки мусоғир икки шайтон бўлади. Учта одам (ҳамсафар бўлса) жамоъат бўлади», дедилар.

Суннаттаги сафарларда куни сафар қилишни яхши күрар эдилар ва ёлғиз сафарга чиқищдан қайтариб, сафарга ҳамроҳ билан чиқишига буюрганлар. Агар жамоат бўлиб сафарга чиқилса ихтилофлардан узок бўлиш ва ҳамманинг гапи бир жойдан чиқиши учун ўзларига ораларидан бир кишини бошлиқ қилиб олишга буюрас эдилар. Юқоридаги «Ёлғиз мусоғир битта шайтон, икки мусоғир икки шайтон бўлади.» ҳақида ҳадис шарҳловчилар турли фикрларни билдирганлар, жумладан “сафарга учдан кам одам чиқишидан қайтарилди, қайтариқни қилган одам шайтонга итоат қилган бўлади. Ким унга итоат қилса гўёки у ҳам шайтондир. Баъзи ривоятларда шайтон бир ёки икки кишига бемалол ҳамла қила олади улар уч киши бўлиб қолишса бундай қила олмайди.

Шарҳ:

Сафарнинг Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам ўргатган ўзига хос одоб ва суннатлари бор. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам пайшанба куни сафар қилишни яхши кўрар эдилар ва ёлғиз сафарга чиқищдан қайтариб, сафарга ҳамроҳ билан чиқишига буюрганлар. Агар жамоат бўлиб сафарга чиқилса ихтилофлардан узок бўлиш ва ҳамманинг гапи бир жойдан чиқиши учун ўзларига ораларидан бир кишини бошлиқ қилиб олишга буюрас эдилар. Юқоридаги «Ёлғиз мусоғир битта шайтон, икки мусоғир икки шайтон бўлади.» ҳақида ҳадис шарҳловчилар турли фикрларни билдирганлар, жумладан “сафарга учдан кам одам чиқишидан қайтарилди, қайтариқни қилган одам шайтонга итоат қилган бўлади. Ким унга итоат қилса гўёки у ҳам шайтондир. Баъзи ривоятларда шайтон бир ёки икки кишига бемалол ҳамла қила олади улар уч киши бўлиб қолишса бундай қила олмайди.

Бугунги дарсдан олинадиган фойдалар:

1. Сафарга пайшанба куни чиқиши мустаҳаб.
2. Ёлғиз сафар қилишдан қайтарилган.
3. Сафарда жамоат ичидан бир кишини бошлиқ қилишига буюрилган.